

**Звіт про громадське обговорення проєкту наказу
«Про проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту
в 2026 році за окремими спеціальностями»**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт наказу «Про проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2026 році за окремими спеціальностями» (далі – проєкт наказу).

Єдиний державний кваліфікаційний іспит (далі – ЄДКІ) є обов’язковим компонентом атестації за окремими спеціальностями і рівнями освіти. Проведення атестації у формі ЄДКІ визначено постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту».

Цією ж постановою визначено, що МОН є відповідальним державним органом за проведення ЄДКІ за 5 спеціальностями магістерського рівня 081 Право, 211 Ветеринарна медицина, 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, 281 Публічне управління та адміністрування, 293 Міжнародне право; 8 спеціальностями бакалаврського рівня 125 Кібербезпека, 143 Атомна енергетика, 263 Цивільна безпека, 271 Річковий та морський транспорт, 272 Авіаційний транспорт, 273 Залізничний транспорт, 274 Автомобільний транспорт, 275 Транспортні технології; 3 спеціальностями рівня фахової передвищої освіти 271 Річковий та морський транспорт, 273 Залізничний транспорт, 274 Автомобільний транспорт.

Проведення ЄДКІ передбачає певні організаційні та підготовчі заходи. Відповідний проєкт наказу допоможе плануванню освітнього процесу за відповідними освітніми програмами у 2025/2026 навчальному році, забезпечить вчасне повідомлення здобувачів освіти, підготовку аудиторій та робочих місць для проведення ЄДКІ.

Проєкт наказу містить два додатки:

- Додаток 1. Графік проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2025 році.

- Додаток 2. Вимоги до приміщень закладів освіти та апаратного забезпечення персональних комп’ютерів, які будуть використовуватись для проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт наказу було розміщено 30 вересня 2025 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-nakazu-pro-provedennia-iedynoho-derzhavnoho-kvalifikatsiinoho-ispitu-v-2026-rotsi-za-okremymy-spetsialnostiamy>

Зауваження та пропозиції до проєкту наказу приймалися до 15 жовтня 2025 року на електронну адресу: svitlana.didusenko@mon.gov.ua.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Впродовж встановленого для обговорення з громадськістю терміну надіслали зауваження та пропозиції десять адресантів:

- 1) Відокремлений структурний підрозділ «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького національного університету»;
- 2) Український державний університет залізничного транспорту;
- 3) Запорізький будівельний фаховий коледж;
- 4) Новороздільський політехнічний фаховий коледж;
- 5) Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського»;
- 6) Сердюк Роман – голова циклової комісії спеціальності 274 Автомобільний транспорт Відокремленого структурного підрозділу «Барський фаховий коледж транспорту та будівництва Національного транспортного університету»;
- 7) Від здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Барський фаховий коледж транспорту та будівництва Національного транспортного університету» – Анатолій Вольтрих;
- 8) Герасименко Оксана Валеріївна – голова циклової комісії транспортних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Індустріальний фаховий коледж Криворізького національного університету»;
- 9) Мірзоева Світлана (mirzoevasvetlana0@gmail.com);
- 10) Яшин Денис (dyashyn@gmail.com).

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

Більшість пропозицій, що надійшли до Міністерства освіти і науки України під час обговорення стосуються графіка проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2026 році.

Пропозиція: Відокремленого структурного підрозділу «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького національного університету».

Запропоновано: перенести термін проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2026 році за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти з 12 лютого на квітень-травень 2026 року.

Обґрунтування: у зв'язку з відсутністю опалення у приміщеннях фахового коледжу третій рік поспіль. Температура повітря в аудиторіях у зимовий період не перевищує +5°C, що унеможливує проведення трьохгодинного іспиту та може негативно вплинути на стан здоров'я здобувачів освіти.

Відсутність опалення зумовлена:

- браком фінансування;
- неможливістю здійснити гідровипробування тепломережі та теплопункту на території Відокремленого структурного підрозділу «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького національного університету» через ремонтний стан та їх частковий демонтаж теплопостачальником ТОВ «Криворіж-ТЦ». Терміни усунення несправностей не відомі.

Пропозиція: Українського державного університету залізничного транспорту.

Запропоновано: відтермінувати проведення ЄДКІ для спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) (заплановано проведення 12 березня, перескладання – 07 квітня) на пізніший термін – орієнтовно травень 2026 року.

Обґрунтування: запропоновані у проєкті Графіка дати припадають на розпал другого семестру останнього курсу навчання, коли здобувачі ще активно опановують дисципліни, необхідні для формування професійних компетентностей та підготовки до кваліфікаційного іспиту. Проведення ЄДКІ на такому ранньому етапі навчального семестру може:

- негативно вплинути на результати іспиту через недостатню підготовку;
- знизити об'єктивність оцінювання рівня професійної підготовки здобувачів;
- демотивувати студентів, оскільки отриманні знання та навички у другому семестрі не будуть належним чином враховані.

Зауважують, що ситуація ускладнюється тим, що у 2025 році для цієї ж спеціальності іспит також проводився на початку семестру, що викликало аналогічні зауваження та труднощі серед закладів вищої освіти та здобувачів.

Перенесення дати проведення ЄДКІ за зазначеною спеціальністю дозволить:

- забезпечити повноцінне засвоєння студентами навчального матеріалу;
- підвищити якість і об'єктивність оцінювання;
- створити рівні умови для всіх здобувачів вищої освіти.

Вважають, що перенесення дати проведення іспиту сприятиме підвищенню ефективності підготовки та дозволить досягти основної мети ЄДКІ – об'єктивного та справедливого оцінювання професійної компетентності випускників.

Пропозиції: Запорізького будівельного фахового коледжу.

Запропоновано: перше – перенести проведення ЄДКІ за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти на квітень-травень 2026 року.

Обґрунтування: у запропонованому проєкті Графіка проведення ЄДКІ за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти передбачено 12 лютого 2026 року.

Запорізький будівельний фаховий коледж знаходиться в м. Запоріжжя, на території, яка віднесена наказом Мініреінтеграції від 08.03.2024 р. № 65 до територій, на яких ведуться або можуть вестись бойові дії.

В коледжі навчальний процес і вивчення спеціальних дисциплін тривають до квітня, проведення атестації до завершення освітньої програми позбавляє здобувачів можливості продемонструвати повний обсяг набутих знань.

Таке перенесення відповідає вимогам Закону України «Про освіту» (ст. 3, 6, 53); Закону України «Про фахову передвищу освіту» (ст. 3, 54) щодо забезпечення права на якісну і доступну освіту, а також принципу, за яким до підсумкової атестації допускаються лише здобувачі, які виконали навчальний план освітньої програми.

Запропоновано: друге – передбачити можливість складання ЄДКІ здобувачами, які перебувають за кордоном (онлайн або на базі дипломатичних/освітніх центрів).

Обґрунтування: у зв'язку з воєнним станом частина студентів перебуває за межами України.

У 2025 році вже був прецедент проведення ЄДКІ для здобувачів освіти спеціальності «Морський транспорт», які склали іспит, перебуваючи за кордоном. Вважають, що аналогічна практика повинна бути застосована і для спеціальності «Автомобільний транспорт», що забезпечить дотримання прав студентів на освіту відповідно до Конституції України (ст. 53) та Закону України «Про освіту» (ст. 3, 6).

Запропоновано: третє – забезпечити резервні дати та дистанційну форму проведення ЄДКІ для закладів у прифронтових регіонах.

Обґрунтування: місто Запоріжжя належить до прифронтових територій і постійно перебуває під загрозою ракетних обстрілів.

Крім того, у зимовий період можливі перебої з електропостачанням, тепlopостачанням та інтернет-зв'язком, що може унеможливити проведення ЄДКІ у визначені строки.

З огляду на це, вважаємо за необхідне:

- передбачити альтернативні дати або резервний період складання іспиту для прифронтових регіонів;

- забезпечити можливість проведення ЄДКІ у дистанційній формі у разі виникнення форс-мажорних обставин (тривоги, відключень, обстрілів).

Пропозиція: Новороздільського політехнічного фахового коледжу.

Запропоновано: перенести термін проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту у 2026 році за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти з 12 лютого на квітень-травень 2026 року.

Обґрунтування: у зв'язку з відсутністю опалення у приміщеннях фахового коледжу. Температура повітря в аудиторіях у зимовий період не перевищує +10°C, що унеможлиблює проведення трьохгодинного іспиту та може негативно вплинути на стан здоров'я здобувачів освіти.

На позачерговому засіданні циклової комісії «Автомобільних дисциплін і машинобудування», що відбулося 07.10.2025 р., протокол № 1а, членами ЦК було визнане неможливим проведення ЄДКІ 12 лютого 2026 року, у зв'язку з відсутністю опалення у навчальному закладі в даний період.

На позачерговому засіданні методичної ради коледжу, що відбулося 08.10.2025 р., протокол № 2, членами ради, на основі протоколу ЦК «Автомобільних дисциплін і машинобудування», було ухвалене рішення щодо неможливості проведення ЄДКІ 12 лютого 2026 року, у зв'язку з відсутністю опалення у навчальному закладі в даний період.

Пропозиція: Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського».

Запропоновано: перенести термін проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту у 2026 році за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти з 12 лютого на квітень-травень 2026 року.

Обґрунтування: у зв'язку з відсутністю опалення у приміщеннях коледжу третій рік поспіль. Температура повітря в аудиторіях у зимовий період не перевищує +5°C, що унеможлиблює проведення трьохгодинного іспиту та може негативно вплинути на стан здоров'я здобувачів освіти.

Відсутність опалення зумовлена браком фінансування.

Пропозиція: Сердюка Романа – голови циклової комісії спеціальності 274 Автомобільний транспорт Відокремленого структурного підрозділу «Барський фаховий коледж транспорту та будівництва Національного транспортного університету».

Запропоновано: перенести дату складання ЄДКІ спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» на рівні фахової передвищої освіти із запланованого на 12.02.26 (проект «Графіка проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2026 році за окремими спеціальностями») на 3-й тиждень квітня 2026 року (що був періодом проведення ЄДКІ в 2025 році).

Обґрунтування: зауважує, що згідно статті 51 Закону «Про фахову передвищу освіту» – «... ступінь фахового молодшого бакалавра присвоюється особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми». ЄДКІ приймається як єдина форма підсумкової атестації. Якщо така форма атестації не охоплює всі пункти навчального плану згідно ОПП (12.02.26 це не є можливим), Екзаменаційна комісія не може присвоїти відповідну кваліфікацію (стаття 51, п.4).

Тому вважає, що є обов'язковим перенесення дати ЄДКІ спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» із запланованого 12.02.26 на період 3-го тиждень квітня 2026 року.

Пропозиція: від здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Барський фаховий коледж транспорту та будівництва Національного транспортного університету» – Анатолія Вольтріха.

Запропоновано: перенести дату складання ЄДКІ спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» на рівні фахової передвищої освіти із запланованого 12.02.26 на період відповідного проведення ЄДКІ в 2025 році, тобто 3-ій тиждень квітня 2026 року.

Обґрунтування: проведення ЄДКІ 12.02.26 – під час безпосереднього процесу навчання в 2 семестрі може призвести до порушення наказу МОН України, що регулює проведення ЄДКІ в пункті про наявність у студента академічних боргів. Так згідно робочого плану навчальний процес закінчується в кінці березня.

Згідно з навчальним розкладом на 2 семестр в період проведення ЄДКІ 12.02.26 ще буде відбуватися вивчення дисциплін, які мають безпосередній вплив на тематику завдань ЄДКІ, що може мати вплив на кінцевий результат ЄДКІ.

Пропозиція: Герасименко Оксани Валеріївни – голови циклової комісії транспортних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Індустріальний фаховий коледж Криворізького національного університету».

Запропоновано: перенести дату проведення ЄДКІ для спеціальності 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти з 12 лютого 2026 року на кінець березня 2026 року.

Обґрунтування: зважаючи на несприятливий температурний режим у закладі освіти пропонує перенести дату проведення ЄДКІ для здобувачів зазначеної спеціальності та рівня освіти. В минулому році ЄДКІ тривав більше 6 годин по причині тривоги. Взимку заклад освіти не опалюється по причині відсутності фінансування. Укриття не опалюється також. Як можна в холоді здавати такий

важливий іспит? Окрім того, на середині лютого ще не повністю засвоєна ОПП здобувачами освіти.

Щодо заочної форми навчання: дата випуску здобувачів заочної форми навчання у Відокремленому структурному підрозділі «Індустріальний фаховий коледж Криворізького національного університету» – 30 квітня, тож студенти цілком встигають пройти основну і додаткову сесію ЄДКІ до випуску.

Пропозиція: Мірзоєвої Світлани (mirzoevasvetlana0@gmail.com).

Запропоновано: видавати диплом здобувачам, що перебувають за кордоном з поміткою без складання ЄКДІ або для таких здобувачів передбачити написання дипломної роботи замість складання ЄДКІ.

Обґрунтування: Що робити дітям, які за кордоном і в яких немає можливості приїхати до України?

Виходить, що дитина, провчившись три роки тепер не зможе отримати диплом.

Це пряме порушення прав дитини на освіту.

Коментар: Яшина Дениса (dyashyn@gmail.com).

Щодо обговорення Наказу «Про проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту в 2026 році за окремими спеціальностями».

Даний Наказ суперечить чинному законодавству та не є правовим.

В умовах вступу у 2023 році не було необхідності проводити додаткові іспити. Крім того, при вступі аспіранти здавали іспити і української на англійській мов.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Під час доопрацювання проєкту наказу зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення, враховані частково. А саме, перенесено термін складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт на рівні фахової передвищої освіти на 05 березня 2026 року, термін перескладання – 31 березня 2026 року.